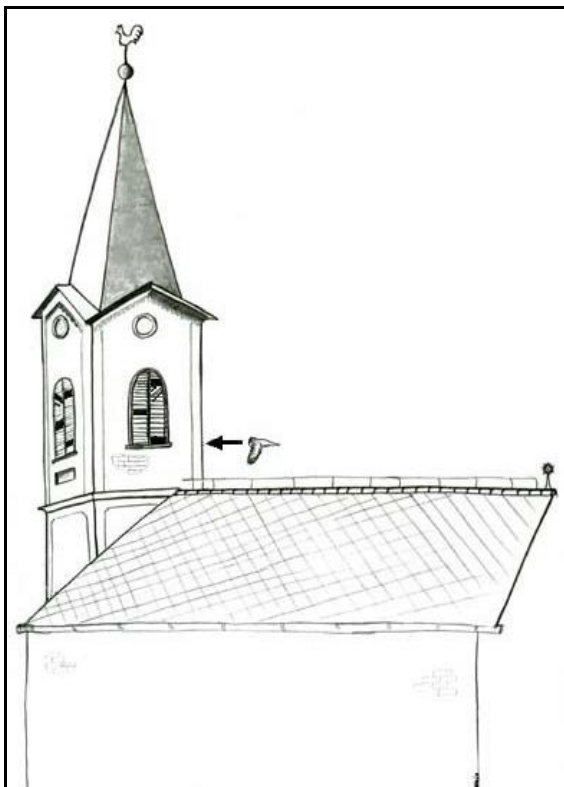

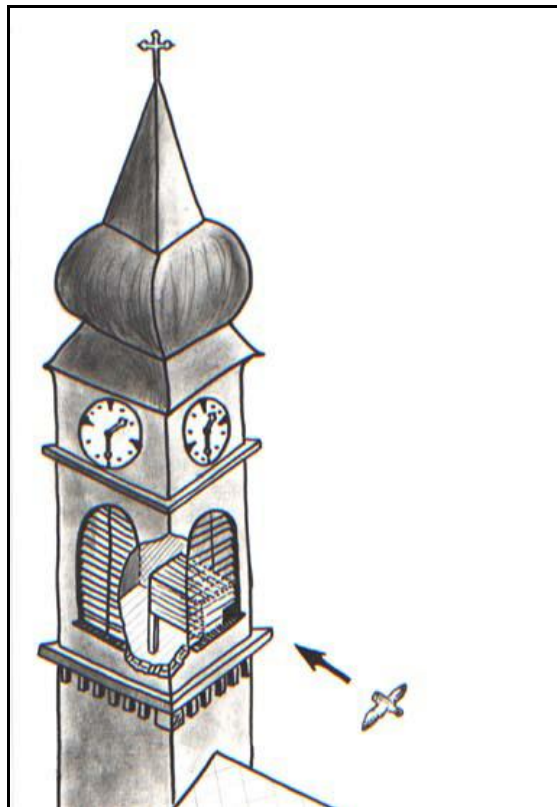
2. Toronytér megnyitás/ nyitvatartás

- Az egész tornyot használják a madarak
- Ha nincsenek galambok, akkor a baglyok számára nagyon jó költőhely
- Galambok híján nem jelentős a szennyeződés
- Nem kíván semmilyen szerelést, kezelést
- A zsalugáteren kivágott 15x15 cm-es berepülőnyíláson át közlekednek a baglyok

3. Költőláda kihelyezése

- A baglyok számára nem a legkedvezőbb megoldás
- Kevés hely a fejlődő fiókáknak
- A madarak csak a zsalugáterre belülről felszerelt deszkaládába jutnak be
- Csak, ha semmilyen előző megoldás nem engedélyezett vagy nem megvalósítható

Gyöngybagolyvédelmi Alapítvány

Gyakorlati gyöngybagolyvédelmi lehetőségek templomtornyokban

Gyöngybagolyvédelmi Alapítvány

8744 Orosztony Temesvári u. 8.

gyongybagoly@gyongybagoly.hu

www.gyongybagoly.hu

Tel.: 06 20 3225-620

Miért éppen a templomtornyok?

A gyöngybagoly (*Tyto alba*) eredendően odúlakó madár. Természetes költőhelyei hajdanán a ligeterdők, facsoportok, erdőszélek öreg odvas fáin voltak. A honfoglalás korát követően azonban olyan nagy mértékűt öltött az erdők pusztítása, hogy természetes költőhelyei szinte teljesen eltűntek. Az alkalmazkodás kényszere alatt a faj új költő- és bújóhelyet keresett magának az emberi építmények háborítatlan zugaiban. Így alakulhatott ki mára az a kép, hogy hazánkban e **fokozottan védett** bagolyfaj döntően templomtornyokban és padlásokon költ. Ezek az ember által ritkán látogatott épületrészek jelentik a gyöngybagoly számára jelenleg az egyetlen biztonságos, nagy számban előforduló alkalmas költőhelyet.

Mi veszélyezteti a baglyokat?

A gyöngybagolyok egészen az 1900-as évek második feléig békében megtúrt vendégek voltak a tornyokban. A '70-es évektől azonban megindult a harangok modernizálása párhuzamosan a toronyfelújításokkal. Ez egyben azt is jelentette, hogy az addig nyitott tornyokat az állagmegóvás érdekében lezárták a baglyok és galambok elől. Ezzel az intézkedéssel a hazai állomány költése csaknem lehetetlenné vált, ami a kipusztulás felé sodorta a fajt Magyarországon.

Milyen védelmi lehetőségek léteznek?

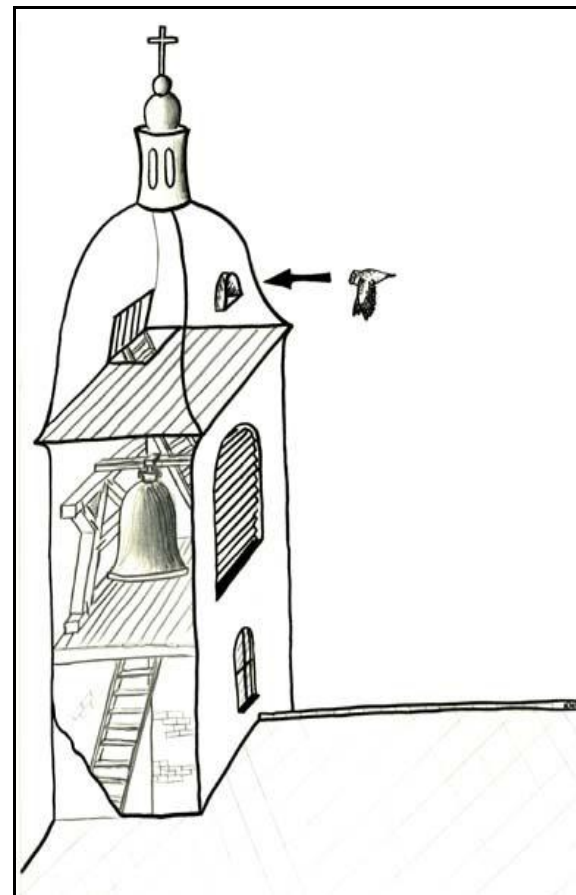
Az Alapítvány több mint egy évtizede folyó gyöngybagolyvédelmi tevékenysége, tapasztalatai és kutatásai alapján kidolgozott egy védelmi stratégiát. Ennek során a baglyok szempontjai mellett nagy hangsúlyt fektetünk a következőkre:

1. Épület állagmegóvás
2. Harang és óraszerkezet védelem
3. Műemlékvédelem
4. Esztétikai szempontok

Mindezek figyelembevételével a kialakított védelmi sorrend a következő:

1. Toronytér elzárás

- Az Alapítvány által leginkább támogatott eljárás
- Csak a süvegteret használják a madarak
- A baglyok számára optimális megoldás
- Minden költséget, kivitelezést az Alapítvány vállal, vagy
- Az egyházzal közösen pályázik az átalakítási munkák költségeire
- A harang és óraszerkezet tökéletesen védve van
- A galambok teljesen kizárhatók
- Kipróbált módszer már elkészült példákkal (pl. szákszendi katolikus templom)

Deszkapadlóval elrekesztett süvegter megfelelően kialakított berepülő-nyílással. A tornyok többségében könnyen kivitelezhető. A szerelőablak kialakítása bádogos szakember segítségével történik.

Készítette: Klein Ákos

Címlapon: Lovasberényi kastélykáplona (Fotó: Elekes Péter)